

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЗУІ

Протокол № „9” від „23” грудня 2020 р.

Ф-ДК-РП1

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	Денна/заочна	Навчальний рік/семестр II.	2022-2023 н.р. семестр IV/8
-----------------------------	-----------------	-----------------------	---------------------	-----------------------------------	------------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Художня праця та основи дизайну
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 012 Дошкільна освіта, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 5 Лекції: 20 Семінарські/практичні заняття: 30 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 100 Вид контролю: екзамен
Викладач(и) відповідальний(и) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Тягур Василь М. доцент, кандидат педагогічних наук кафедри педагогіки та психології ЗУІ ім. Ф. Ракоці II Габода Єва Бейлівна, старший викладач, Кафедри педагогіки та психології ЗУІ ім. Ф. Ракоці II
Пререквізити навчальної дисципліни	немає

**Анотація
дисципліни, мета
та очікувані
програмні
результати
навчальної
дисципліни,
основна тематика
дисципліни**

Змістовний аспект курсу пов'язаний з художньоестетичного розвитку дітей дошкільного віку в усвідомленні здійсненого професійного вибору студентів спеціальності «012 Дошкільна освіта». Дисципліна вивчає навчальну дисципліну в якій є теоретичні та методичні знання в галузі художньої праці та основ дизайну про завдання, зміст, форми організації та методи навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного віку; формування у процесі навчання професійної майстерності, організаційно-педагогічних навичок; засади роботи та шляхи творчого розвитку дітей дошкільного віку.

Метою викладання навчальної дисципліни є: Метою даного курсу є підготовка студентів спеціальності «Дошкільна освіта» до проведення занять з художньої праці в дошкільних навчальних закладах.

Завдання:

Підготовка майбутніх вихователів до практичної реалізації означеного завдання у процесі організації посиленої господарсько-трудової діяльності дітей у дошкільному навчальному закладі. Набуття ними художньо-графічної та проектно-художньої культури під час розробки навчальних дизайн-проектів та проектно-технологічної культури під час втілення творчого задуму в матеріалі у процесі навчальної дизайн-діяльності.

Художня праця поєднує в собі технологію ручної та механічної обробки різних матеріалів з художньо-декоративною діяльністю. Тому успішне виконання робіт з художньої праці передбачає комплексне вирішення художньо-декоративних і конструктивно-технологічних завдань. Програма курсу включає оволодіння студентами технологією обробки різних матеріалів, способами конструювання та художньодекоративного оформлення виробів; методикою навчання художньої праці дітей дошкільного віку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- засвоєння студентами технологічних прийомів обробки різних матеріалів;
- озброєння студентів необхідними практичними вміннями й навичками виготовлення та художнього оформлення виробів;
- розвиток художнього сприйняття: вміння відчувати колір, форму, усвідомлювати емоційну виразність об'єкту, здійснювати відбір засобів, що дозволяють передавати його образний зміст;
- застосування набутих знань, вмінь і навичок при виконанні творчих завдань;
- оволодіння методикою навчання художньої праці дітей дошкільного віку;
- виховання у студентів активності, самостійності, прагнення до творчості;
- художньо-естетичне виховання через власну декоративну та творчу діяльність, розвиток та ціннісна орієнтація на традиціях народного мистецтва України.

Фахові компетентності спеціальності (КС):

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей. КС-16.

Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню

інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини

Програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами:

ПР-1. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-2. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-4. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-8. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етикоестетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

У результаті опанування матеріалом дисципліни мають бути сформовані 1, 2, 6, 9:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність до міжособистісної взаємодії.
- Здійснення безпечної діяльності.

На вивчення дисципліни відводиться **150 годин, 5 кредитів ECTS.**

Програма навчальної дисципліни / A tárgy programja

Модуль 1.

Змістовий модуль 1.

Змістовий модуль1. Робота з папером, картоном.

Тема 1. *Історія виникнення паперу. Техніка трафарету, штампів і шаблону в процесі обробки паперу і картону. Розробка дизайн-проектів. Лекція№1 (2 год.)*

Тема 2. *Аплікація. Вирізування симетричних та асиметричних форм, плетіння килимків.(2 год.)*

Тема 3. *Методика роботи ножницею у ДНЗ. Альбом техніки вирізання з паперу. Лекція№2 (2 год.)*

Тема 4 *Орігамі в дошкільному закладі. (1 год)*

Тема 5. *Орігамі з модулів(1 год)*

Тема 6. *Посібники для рухливих ігор і святкових ранків. Театральні маски.*

Тема 7. *Виготовлення та оформлення настільного театру. (2 год.)*

Тема 8.*Виготовлення виробів в техніці пап'є - маше. (2 год.)*

Змістовий модуль 2. / 2. Tartalmi modul

Тема 9. *Ознайомлення з природним матеріалом, який використовується в аплікації в процесі навчальної дизайн-діяльності. Лекція№3 (2 год.)*

Тема 10. *Конструювання об'ємних виробів з природних матеріалів. Лялька з трави. (2 год.)*

Тема 11.*Аплікація з листя, квітів, насіння овочів, фруктів. (2 год.)*

Модуль 2.

Змістовий модуль 3.Робота з різними матеріалами.

Тема 13. *Поняття моделей. Конструювання іграшок з непридатних дріб'язкових матеріалів (меблі, транспорт). Лекція№4 (2 год.)*

Тема 14. *Народні іграшки з природних матеріалів(2 год.)*

Тема 15. *Виготовлення виробів з бісеру та дроту. (2 год.)*

	Нанизування. Тема 16. Виготовлення виробів з бісеру. Ткацтво (2 год.) Тема 17. Конструювання виробів з утилізованої пластмасової продукції (іграшки з поролону). (2 год.) Змістовий модуль 4. Ознайомлення з писанкарством. Тема 18. Ознайомлення з писанкарством. Символіка писанки (угорська, українська). Техніка писання воском. <i>Лекція №5 (2 год.)</i> Тема 19. Писанкарство. Декорування яйця нитками Тема 20. Народна кераміка: глечик або тарілка Модуль 3. Змістовий модуль 5. Робота з нитками та тканиною. Тема 21. Робота з тканиною та текстильними матеріалами <i>Лекція №6 (2 год.)</i> Тема 22. Вишивка. Народні мотиви Декоративні шви. (2 год.) Тема 23. Техніка макраме. В'язання простих вузлів. (2 год.) Тема 24. Короткі відомості про тканини, їх виробництво і застосування у побуті. Шиття виробів для ляльок. Розкрій та пошиття постільної білизни <i>Лекція №7 (2 год.)</i> Тема 25. Пошиття одягу для ляльок. Виготовлення народної ляльки (2 год.) Змістовий модуль 6. Дизайн – мистецтво формування естетичного середовища Тема 29. Дизайн як творча діяльність дітей дошкільного віку. <i>Лекція №8 (2 год.)</i> Тема 30. Види і композиція в дизайну. Дизайн і довкілля. <i>Лекція №9 (2 год.)</i> Тема 31. Ткацтво на станках. (2 год.) Тема 32. Методика проведення художньої праці у старшій групі <i>Лекція №10 (2 год.)</i>
--	---

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100. Підсумком вивчення навчальної дисципліни є екзамен. Робота на лекційних заняттях –0-10 балів. Робота на практичних заняттях – 0-30 балів. Самостійна робота – 0-20 балів. Екзамен – 40 балів			
	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	82-89	B	добре	
	75-81	C		
	64-74	D	задовільно	
	60-63	E		
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	Методичне забезпечення: • опорні конспекти лекцій; • навчальні посібники; • робоча програма; • збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів; • навчальні відеофільми. Політика щодо академічної доброчесності. Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Додатково з політикою курсу можна ознайомитися за посиланнями: Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ			

**Базова література
навчальної
дисципліни та інші
інформаційні
ресурси**

Рекомендована література / Ajánlott szakirodalom

Базова / Alapművek

1. Веремійчик І.М. Методика трудового навчання в початковій школі: навч. посіб./І.М. Веремійчик. –Тернопіль: ОСО Мальва, 2004. -276 с.
2. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання/ В.І.Хорунжий; - Тернопіль: СМП Астон, 2003.- 220 с.
3. Шумега С.С. Дизайн: навч.посіб. / С.С. Шумега.- Київ, 2004. – 215с.
4. Ботюк О. Конструювання з паперу методом орігамі./О.Ботюк. – Тернопіль: Навчальна книга, 2002.
5. Калужька Л.В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2-х книгах для
6. працівників дошкільних закладів. Кн.1/Л.В.Калужька.-Тернопіль: Мандрівець, 2005. –320 с.
7. Закон України «Про дошкільну освіту». – К., 2001.
8. Коментар до Базового компоненту дошкільної освіти в Україні. – К., 2001.
9. Кононко О.Л. Психологічні основи особистісного становлення дошкільника. – К., 2000.
10. Наступність у навчально-виховній роботі дитячого садка і школи / За ред. З.Н.Борисової. – К., 1985.
11. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. – К., 2004.
12. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. – К., 2004.
13. Az óvodai nevelés programja. Budapest: Tankönyvkiadó, 1978.
14. Óvodapedagógia. Szerkesztette Dr. Kovács György, Budapest: Tankönyvkiadó, 1989.
15. 11.Kovács György – Bakosi Éva: Óvodapedagógia II. Debrecen, 2005.
16. Kovács Gy. (szerk.) Óvodapedagógia, Egységes Egyetemi Jegyzet, Budapest.1997
17. Kovács, Gy. – Bakosi, É. Játék az óvodában. Szerzői kiadó, Debrecen, 1995
18. Óvodai nevelés játékkal, mesével I-V könyv. Zilahi Józsefné. Eötvös József könyvkiadó, Bp., 1996.
19. Dr. Kovács György A játék elmélete és pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994.
21. Kondacs Mihályné Podmaniczky Mária. Vizuális nevelés az óvodában. Szarvas: Főiskolai jegyzet, 1994.

Допоміжна / Kiegészítő olvasmányok

- Альбом Українські костюми для ляльок. – К.:Реклама, 1982.
2. Бисер /Авт. – сост. Г.Дюмина – М.:ООО ИздательствоАстрель, 2001. – 256с.
 4. Богатєєва З.А. Мотиви народних орнаментів в апілікаціях. / З.А. Богатєєв. - Москва: Просвещение, 1991.
 5. Божко Л.А. Бисер. Издательство 3-е, испр. и допол./ Л.А. Божко. – М.: Мартин, 2005.- 120с. Ил.
 6. Божко Л.А. Изделияизбисера. Изд. 2-е, испр. и допол./ Л.А. Божко. – М.: Мартин, 2007. – 216с.
 7. Ботюк О. Конструювання з паперу методом орігамі./О.Ботюк. – Тернопіль: Навчальна книга, 2002.
 8. Бутріль В. Навчати праці естетично, цікаво, творчо./ В.Бутріль – Київ: Початкова школа, 2004.
 9. Віденко Н.Д. Ялинкові прикраси./ Н.Д. Віденко. Фото. Н.Діденко. – К.: Країна мрій, 2007. – 48с.
 - 10.Воропай О. Звичаї нашого народу. Вид. в 2-х томах. К.:Оберіг,1991.

11. Горобець Г. Твої іграшки./ Г.Горобець – К.:Веселка, 1980.
12. Далекий посвіт Березині./ В. Скуратівський//ж-л Народна творчість та етнографія. - 1994.-№4.-С.61-63.
13. Лапицька О.А. Орігамі/Фото. Ю.Кузьменка. – К.: Країна мрій, 2008. – 48с.
14. Силецька І.Б. М'яка іграшка./ Силецька І.Б. – К.: СПД Країна Мрій, 2006. – 176с.
15. Сковронський В.М. Народна іграшка./ В.М. Сковронський. -Київ: Мистецтво, 2001. 26. Соколова С. Азбука орігамі./ С.Соколова – К.: Країна Мрій, 2006. – 432с.

12. Інформаційні ресурси / Informatikai eszközök

1. Уроки праці в ДНЗ. Режим доступу: pedkopilka.com.ua/vospitateljam/.../index.htm
2. Гурткова робота з художньої праці. Режим доступу: www.dnz-sonchko.net.ua/гуртковаробота
3. Все для дитячого садка. Режим доступу: ditsad.com.ua
4. Державна національна програма "Освіта" ("Україна XXI століття"), (затверджена від 3 листопада 1993 р. N 896). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-93>
5. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/690/bazovij_komponent-doshkilnoji_osviti_v_ukrajini/
<http://www.mon.gov.ua/ua>
6. Наукова електронна бібліотека: <http://elibrary.ru/defaultx.asp>